

Bài hát "ĐƯỢC" và sự lan tỏa phật pháp trong kỷ nguyên AI

ISSN: 2734-9195 08:25 23/01/2026

Thiền ca không còn bị giới hạn trong không gian lễ nghi hay sinh hoạt tôn giáo, mà có thể hiện diện trong đời sống thường nhật, len vào những khoảnh khắc nghe nhạc, thư giãn, thậm chí là vô tình tiếp nhận.

Tác giả: **Trần Văn Hiếu**

Sự lan tỏa mạnh mẽ của bài hát "**ĐƯỢC**" do Ken Quách phổ nhạc thơ Phật giáo bằng công nghệ AI là một hiện tượng đáng chú ý trong đời sống âm nhạc và truyền thông đương đại. Tuy nhiên, nếu chỉ nhìn "**ĐƯỢC**" như một "bài hát viral" thì chưa đủ để nhận diện đầy đủ giá trị của tác phẩm.

Trên thực tế, giá trị cốt lõi của "**ĐƯỢC**" không nằm ở kỹ thuật sáng tác hay cá tính nghệ sĩ theo nghĩa truyền thống, mà ở cách tinh thần phật pháp được chuyển tải sang hình thức âm nhạc đại chúng trong bối cảnh công nghệ số.

Phần ca từ của "**ĐƯỢC**" mang rõ cấu trúc và giọng điệu của một bài thơ Phật giáo: ngắn gọn, trực chỉ, giàu tính chiêm nghiệm. Những câu như "*Sống một kiếp người, bình an là được*" hay "*Kiên trì cố chấp, biết quên là được*" không nhằm biểu đạt cảm xúc cá nhân, mà hướng đến việc gợi mở nhận thức. Ở đây, các tư tưởng nền tảng của Phật giáo như tri túc, buông xả, và an trú trong hiện tại được diễn đạt bằng ngôn ngữ giản dị, gần với đời sống thường nhật, nhưng vẫn giữ được chiều sâu triết lý. Chính sự giản lược ấy làm nên sức mạnh của bài thơ. Đó là không thuyết giảng, không luận giải, mà để người tiếp nhận tự chiêm nghiệm.

Ảnh minh họa tạo bằng AI (sưu tầm)

Điều đáng chú ý là khi được phổ nhạc, bài thơ gần như không bị biến đổi về nội dung hay giọng điệu. “Được” không “ca khúc hóa” theo lối trữ tình hóa cảm xúc cá nhân thường thấy trong âm nhạc đại chúng, mà vẫn bảo lưu được chất thiền tĩnh lặng vốn có. Âm nhạc trong trường hợp này đóng vai trò nền đỡ, tạo không gian cảm thụ, chứ không lấn át hay áp đặt cảm xúc. Nhờ đó, tinh thần Phật giáo không bị hòa tan, mà được dẫn dắt sang một hình thức tiếp nhận mới.

Trong cấu trúc sáng tạo này, vai trò của Ken Quach cần được nhìn nhận như một “**trung gian văn hóa**” hơn là một tác giả theo nghĩa truyền thống. Việc sử dụng công nghệ AI để phổ nhạc, phối khí và tạo giọng hát không nhằm phô diễn kỹ thuật hay thay thế tư duy nghệ thuật, mà để mở rộng không gian tồn tại của văn bản Phật giáo. AI, ở đây, trở thành phương tiện kỹ thuật giúp một bài thơ vốn quen thuộc trong cộng đồng tu tập bước ra khỏi không gian chuyên biệt, tiếp cận với môi trường truyền thông số và công chúng trẻ.

Từ góc độ văn hóa – tôn giáo, hiện tượng “Được” cho thấy một khả năng mới của thiền ca trong bối cảnh hiện đại. Thiền ca không còn bị giới hạn trong không gian lễ nghi hay sinh hoạt tôn giáo, mà có thể hiện diện trong đời sống thường nhật, len vào những khoảnh khắc nghe nhạc, thư giãn, thậm chí là vô tình tiếp nhận. Điều này đặc biệt có ý nghĩa trong bối cảnh người trẻ trong xã hội hiện đại đang chịu nhiều áp lực tâm lý, dễ rơi vào trạng thái lo âu, bất an. “Được” vang lên như một lời nhắc nhở nhẹ nhàng: bớt so sánh, bớt truy cầu, chấp nhận giới hạn của đời sống để tìm thấy sự bình an nội tâm.

Ảnh minh họa tạo bằng AI (sưu tầm)

Tuy nhiên, chính sự lan tỏa nhanh chóng trong môi trường số cũng đặt ra vấn đề về ý thức tiếp nhận. Khi thơ Phật giáo được chuyển hóa thành sản phẩm âm nhạc “viral”, nguy cơ bị tiếp nhận hời hợt, nghe như một thông điệp truyền cảm hứng đơn giản là điều khó tránh. Nếu tách rời khỏi nền tảng tư tưởng Phật giáo, những câu kệ có thể bị hiểu như lời khuyên đạo đức chung chung, mất đi chiều sâu chiêm nghiệm vốn có.

Vì vậy, giá trị đích thực của “Được” không nằm ở lượt nghe hay mức độ phổ biến, mà ở khả năng gợi mở suy tư, khơi dậy nhu cầu quay về với đời sống nội tâm.

Từ trường hợp “Được”, có thể nhận thấy một xu hướng đáng chú ý trong đời sống văn hóa đương đại là đưa kinh nghiệm tâm linh cổ truyền vào không gian công nghệ hiện đại, trong đó AI đóng vai trò cầu nối. Nếu được thực hiện với sự tỉnh thức và tôn trọng giá trị nguyên bản, việc phổ nhạc thơ Phật giáo bằng công nghệ mới không làm phai nhạt tinh thần **tôn giáo**, mà ngược lại, có thể trở thành một con đường hiệu quả để lan tỏa Phật pháp trong đời sống hôm nay – âm thầm, nhẹ nhàng, nhưng bền bỉ.

Tác giả: **Trần Văn Hiếu**